

Historie Hanácké besedy

Národopisný ruch, snahy o udržení a zachování hanáckých lidových krojů, obřadů, zvyků a obyčejů se začal v Kojetíně oživovat již po roce 1900.

Tento život byl však udušen první světovou válkou. Když po válce, ve dvacátých letech, byl uspořádán ples rolnické mládeže v Kojetíně, bylo vidět kolik krojů přes válku zmizelo. V Kojetíně a okolí byl však zájem u starších i těch mladších o obnovení a vzkříšení hanáckých tradic, o doplnění různých krojových součástí i o zřízení celých nových krojů. Zájemkyně začaly docházet k paní **Anně Hýžd'alové** pro pokyny na šití krojů. Začaly se shánět nové krojové součásti, kreslily se nové vzory ze starých výšivek.

V zimě 1921 - 1922 byl uspořádán první kurs šití hanáckých krojů. Potíže s nákupem speciálních materiálů - brokátů, zeleného nebo červeného sukna, krajky, stuhy, paterky, se časem podařily vyřešit.

Když byl **v roce 1923** uspořádán v Přerově první hanácký rok, přijela z Kojetína a okolí početná skupina Hanáků. Děvčata zde poprvé předvedla obřadní tanec k vítání jara „Královničky“ a také "Tovačovské tance" (sbírka tanců, které Anna Hýžd'alová sesbírala jako mladá učitelka v Ivani u Tovačové v letech 1909 - 1910). Problémem zůstávaly mužské kroje, kterých bylo stále nedostatek. Chlapci si byli nuceni oblékat černé gatě a modré marinky (krátké kabátky), které byly provizorně ušity. Toto ustrojení používali chlapci při jízdě na koních když museli vítat jeho c. k. veličenstvo, aby byli stejně ustrojeni. V této době se pořádaly dožínkové slavnosti a příležitostná vystoupení v okolních obcích.

V Příboře v roce 1923.

V roce 1925 se konaly v Brně Národopisné svátky Moravy, na které odcestovala i početná skupina Hanáků z Kojetína. Hanáci svým obřadním tancem k vítání jara "Královničky" ukázali, že se ve světě neztratili a sklidili velký úspěch.

Větší akce se konala **28. - 29. června 1925** v Praze. Podmínkou bylo správné oblečení a předvedení starobylých zvyků pod dohledem odborníků i ze zahraničí. Z Kojetína se jelo s obavami, ale byly zbytečné. Jakmile se objevila skupina ve své bílé nádheře, celý stadion zajásal a bouře potlesku neutichala. Vyzdobený baldachýn s královničkou a král s májkou udělali své. Vřele přijaty byly také "Tovačovské tance", i když mužské kroje stále nebyly akorátní.

Hanácké taneční skupiny (besedy) se začaly tvořit i v okolí. Nastávala velká konkurence a bylo zapotřebí nacvičit nové programy s novými zvyky. Vyhrávalo se vždy čistotou a upraveností kroje. Zde je nutné vzpomenout obětavou práci žehlíčky krojů Marie Hamplové, která všechnu tu bílou krásu žehlila. Velký podíl na úspěchu měla také muzikantská skupina

kapelníka Aloise Zehnala, která s tanečnický nacvičovala až do pozdních hodin.

Skupina členů MJRD - děvčata vyšívala kroje pro chlapce (**leden - květen 1928**)

V roce 1928 střídala jedna slavnost druhou. V lednu na hanáckém plese ve Vyškově sklízí Hanácká beseda z Kojetína (jak už se tehdy nazývala) velký úspěch. Při "Kanafasce" tanečnickovi v "Moravské besedě" praskly staré koženice (gatě), chlapec nevěděl zda má držet děvčici nebo gatě. Hned po vystoupení začala Hanácká beseda pořizovat mužské kroje. Každá dívka musela vyšít pro svého tanečníka vestu a gatě. Košile si pořídili chlapci vlastní. Do hanáckých krojů se obléká také celá Zehnalova kapela. Celá skupina je reprezentativní a krojově ucelená.

15. května 1928 odjíždí soubor do Prahy na oslavu 10. výročí trvání ČSR a na sjezd zemědělské mládeže. Ke skupině z Kojetína se připojili také Hanáci a Hanačky z Olomoucka a Kroměřížska. Prahou tak pochoduje průvod devadesáti krojovaných Hanáků a Hanaček, který za ohromného nadšení Pražanů a krajanů, míří na stadion Sparty na Letnou. Zde proběhla úspěšná vystoupení ve společném programu všech Hanáků. Večerní vystoupení v Národním domě na Smíchově patřilo pouze hanáckým souborům.

Po návratu domů čekalo plno dalších úkolů a vystoupení. Otevření zemědělské výstavy v Kojetíně,

1. července 1928 - Hanácký rok v Přerově

Otevření Sokolovny v Kojetíně

V září 1928 pak velký zájezd do Brna, kde se konaly Národopisné slavnosti na výstavišti.

Na Hanáckém roku v Přerově viděli vystoupení návštěvníci z Jaroměře v Čechách. Vystoupení se jim tak líbilo, že pozvali Hanáky k sobě do Jaroměře v **červenci 1929** na zemědělskou výstavu a výstavní trhy. Této akce se zúčastnilo celkem 115 krojovaných Hanáků z Kojetínska, Kroměřížska a Olomoucka. V odpoledním ani ve večerním programu nechyběly tance, zpěvy, vyprávění, hanácká opera "Jora a Manda", "Čepení hanácké nevěsty", "Hanácká svajba", "Dožatá", "Hanácké právo". Vystoupení bylo vyvrcholením a zúročením desetileté činnosti Hanácké besedy.

Hanácký rok v Kojetíně na Hrázi v **roce 1929**. Zkouška před zájezdem do Jaroměře.

Rok 1929 Žitná - Němčice n. H. Antonín Krybus a Ferda Minařík z Kojetína.

"Hanácká svajba" v Křenovicích, řídila A. Hýžd'alová **18. srpna 1929**. Ženich: Ferda Minařík, nevěsta: Mařa Plachá, mládenec: Alois Navrátil, družička: Tonča Minaříková, Anna Žáčková - Moravské Lotěnice Antonín Krybus, Anna Hýžd'alová

Jeden z větších zájezdů byl i na Národopisné svátky Moravy ve Vsetíně, kde bylo předvedeno v plné kráse "Hanácké právo". Mezi jinými četnými potrestanými byl i francouzský generál Mittlelhauser, který se musel vyplatit ve zlatě, jinak by dostal na gatě.

"Hanácké velikonoce" - školní slavnost u Sokolovny Kojetín **v roce 1935**.

Středomoravská výstava v Přerově **v roce 1936**.

A tak Hanácká beseda přinášela po léta lidem radost a potěšení jak v Kojetíně, tak i v širokém okolí. Udržováním starých zvyků a předáváním je mladším se snažili uchovávat původní podoby hanáckého folklóru. Rovněž se naučili pečovat o hanácký kroj s citem a udržovat ho s

velkou pílí. Při pořízování nových krojů je třeba vyzvednout neúnavnou práci tetičky Zdráhalové, Vykydalové, Vražinové, Brokešové-Sovové, Smažinkové, Peturové, Fiurové. Výrobou a blýskavou nádherou hanáckých pantléků byla proslulá tetička Ježová.

Po útrapách války a po osvobození byla obnovena i činnost Hanácké besedy v Kojetíně. Soubor především rozšířil členskou základnu. Hlavní náplní zůstala péče o kroj, tanec, hudba, udržování a oživování lidových zvyků a obřadů. Za finanční podpory ONV se pořídilo 40 krojů - 20 pro ženy a děvčata a 20 pro muže a chlapce. Našly se ochotné ruce, které bez nároku na odměnu, šily a vyšívaly různé krojové součásti. Paní učitelka Fekarová zapojila děvčata ve škole, která tahala nitky na ažurované části rukávců. Vedle již dříve jmenovaných se přidaly další ochotné pracovnice A. Šťastníková, A. Voždová, B. Ježová, paní učitelka Navrátilová a Hýžd'álová. Za úplatu byly prováděny pouze odborné práce jako šití vest, gatí, vyšívání pásů stréčkem Šénem (Schon) a Vražinou. V čele Hanácké besedy tenkrát stála Anna Hýžd'álová a za pomoci Zdráhalové, Vykydalové, Sovové, Fekarové, Voždy, Schona, Němečka, Hrabčíka a Vražiny, soubor vzkvétal a brzy se zařadil mezi přední soubory Moravy. Každoročně se zúčastňoval STM, účinkoval při různých akcích a slavnostech v okrese, zajižďel do Kostelce na Hané, do Brna, Olomouce, Náměště na Hané a Strážnice. Každoročně byly pořádány hanácké bály, které byly velmi oblíbeny pro svou lidovost. A když přijel na pozvání do Kojetína stréček Křópal, Sokolovna praskala ve švech. Na bály s vlastním tanečním vystoupením se jezdilo do Brna a do Kostelce na Hané.

Při dalších vzpomínkách nelze nevzpomenout "Hanácké svajby" v Kojetíně na Hrázi. **V roce 1944** se na hřišti tančilo 10 kol "Moravské besedy" tj. 40 párů oblečených v krojích. 5 kol (20 párů) bylo jenom z Kojetína, od školáků až po dospělé. Nejvíce pozornosti sklízeli právě ti nejmenší, zvláště když s velkým zaujetím tančili "Kanafasku".

V roce 1946 se konala Hanácká pát' na sokolské zahradě v Kojetíně, kde bylo provedeno "Stínání berana". Rok na to byla poprvé v Kojetíně zatančena Hanácké beseda. Jelikož se velmi líbila a měla úspěch a odezvu, byla připravena druhá premiéra za účasti Kroměřížských a dalších Hanáků z okolí.

V **neděli 10. srpna 1948** u příležitosti národopisné výstavy a 100 let od zrušení roboty proběhlo velké setkání hanáckého lidu, na kterém byla předvedena "Hanácká beseda" a její společné provedení sklídilo velký úspěch. Od té doby se tančí při různých příležitostech, na plesech a jiných vystoupeních. Ze starých zvyků předvedli ve vší parádě Kojetínští také "Hanáckó svajbu". Hudební doprovod vedl při všech akcích obětavě Gustav Vožda.

V roce 1955 se soubor zúčastnil I. Celostátní spartakiády. Byl zde proveden celostátní rej krojovaných tanečníků. Do lidové umělecké tvořivosti začíná pronikat nový směr. Předvádění tanců v původní formě a podobě se začínají upravovat do pásem spolu s doprovodem lidové muziky. Taneční páry se zúčastňovaly školení pro poznávání nových forem tvořivosti.

V září 1955 odešla na věčnost obětavá vedoucí, iniciátorka šití krojů a propagátorka všech Hanáků na Kojetínsku a v okolí Anna Hýžd'alová.

Vedením taneční sekce byl pověřen František Hrabčík, péče o kroje byla svěřena tetkám Vykydalové a Peturové. Výbornou muziku obstarával stréc Jurčík spolu s Leošem Horákem, J. Trávníčkem a R. Ryndou. Předsednictvím byla pověřena Marcela Drbalová. Soubor se dává znovu do práce a snažení je korunováno úspěchy.

V soutěži tvořivosti mládeže v kraji Olomouc si Hanácká beseda držela stabilně 2. místo a v okrese místo první. **V roce 1957** se HB podařil postup do krajského kola v Ostravě, kde nakonec získala 6. místo v tvrdé konkurenci souborů z celé republiky. Naše muzika v soutěži malých lidových muzik byla vždy první v kraji. Soubor se také pravidelně zúčastňoval krajských dožínků v Náměšti na Hané svým parádním číslem "Čepení hanácké nevěsty", uváděl také "Zavádkovou scénu", "Dožatou". Vybrané páry předvedly v Pokladnici lidového umění na podiu na nádvoří zámku v Náměšti na Hané své "Zalíkování nevěsty". Do Pokladnice lidového umění se dostali i členové našeho dětského souboru narození v letech 1944 - 1948 s dětskými hrami "Na pastvě" s pokřikováním a škádlením. Kluci skákali "Žabskou" a když už nemohli odvezla je děvčata jako trakače za písň "Jede Kudrna okolo Brna, veze kolomaz do Kojetína". To rozpoutalo vždy vlny smíchu u diváků, jak kluci t'apali po rukách, děvčata je držela za nohy a odváděla je z podia. Také při vystoupení Františka Hrabčíka s M. Ježovou, konkrétně při sólu "Židovka" případně „Hovado“, diváci mysleli, že z pódia uletí.

Bohaté zážitky si odvezli členové ze zájezdů - z dožínků z Vyškova, Doloplaz u Olomouce,

Kroměříže, Jevíčka a Horky (tančilo se na plovoucím voru), Brna ze strojírenské výstavy, kde vystoupili s programem "Haná tančí a zpívá". Když po hlavním programu naši začali tančit slavné "Haťapaťa", přidali se diváci a tančili i mezi stoly. Velký úspěch sklidily také naše zpěvačky Marie Oulehlová, Ludmila Hermanová a Irena Svobodová. Každý nám záviděl naši muziku - když spustil Leoš Horák „Tónka, jak ho stréček našel v plevniko“, smích nebral konce.

V rámci družby okresů se soubor rozjel také na Slovensko do Želizovcí. Bylo nám divné, že se na začátku programu nikdo nesměje, ale až se námět programu začal překládat do Maďarštiny bylo vyhráno. Veselí se rozproudilo hned po dalším čísle.

V roce 1960 jsme se zúčastnili II. Celostátní spartakiády. U této příležitosti byla zpracována skladba pro národopisné soubory nazvaná "Píseň rodné země", kde byla ukázána lidová tvořivost. Strahov rozkvetl v obrovskou krojovanou nádheru. Při nácviku si nikdo neuvědomil a ani si nedokázal představit jaká to bude nádhera. Začaly se nacvičovat trochu neznámé kroky a některým se nácvik nelíbil natolik, že rozmrzele odešli. Povolali se noví zájemci, protože se muselo postavit kompletních 18 párů. Byla to krása, když se potom na stadionu objevilo 6000 krojů ze všech končin republiky, mezi nimi 300 hanáckých párů, které si svými krásnými kroji, bílou plochou sukní a obojků, čestně uhájily své místo v přehlídce krásy. Ihned byly zapomenuty všechny útrapy nácviků a zkoušek, soustředění, často i za nepříznivých podmínek počasí. Při téměř desetiměsíčním nácviku a cestování se užilo mnoho pěkných a veselých chvil. Vzpomínky, na nácvikové v Olomouci, Kroměříži, instruktáže dívčích tanců ve Vizovicích, krásné prostředí srubového tábora v Doubí u Třeboně při dílčím vystoupením II. oválu, ve kterém jsme byli my Hanáci, Valaši a Jihočeši, krásný večer při táboráku na břehu rybníka, jsou nezapomenutelné.

Na oblastní spartakiádu se také jelo do Českých Budějovic, na tu už mělo být vše nacvičené. Místo generální zkoušky lilo jako z konve. Soubory se, ale musely secvičit - setkaly se společně poprvé. Zkouška proběhla ve 2 hodiny v noci, kdy přes den hřiště částečně oschlo.

Této cesty se využilo k prohlídkám památkových objektů, v Telči, Třebíči, Jindřichově Hradci, Třeboně, Rožmberku, Hluboké nad Vltavou. Pod Orlíkem jsme ještě prožili koupání v původním korytě Vltavy hluboko pod hradem. Vodáci se zrovna loučili s řekou. Další dny se již začalo napouštět přehradní jezero, které zaplnilo rozlehlé údolí. V Praze při celostátní spartakiádě tomu bylo podobně, volné chvíle jsme využili pro poznávání památek. Dodnes se vzpomíná na společné spaní, když někdo v noci vyrušoval skončil i s lehátkem pod širákem.

Na pěkné zážitky se nezapomíná.

Činnost souboru **po roce 1961** pokračovala. Bohužel odešla zhruba polovina účastníků, kteří se zúčastnili spartakiády a zůstalo jen tvrdé jádro, kteří měli zájem dál pracovat v souboru.

Z větších akcí **v roce 1961** byla příprava a účast na Rožnovských slavnostech v krásném prostředí parku s jevištěm v přírodě (dnešní areál Skanzenu). Přehlídka byla dvoudenní a vystupovalo se v odpoledních pořadech za doprovodu slavné muziky stréca Jurčíka (primáš).

Velmi kladně bylo ohodnoceno vystoupení proložené vlastními sólovými zpěvy.

Soubor se každoročně účastnil prvomájových průvodů, což byla společenská nutnost každého člena zapojeného v Hanácké besedě.

19. ledna 1962 se členové Hanácké besedy odvážili po delší době uspořádat Hanácké bál. (Poslední bál se uskutečnil v roce 1958, na kterém zahrál stréc Janíček z Předmostí. Účastnila se ho i Hanácká Beseda Kostelec na Hané, což jsou naši přátelé dodnes a vzájemně se navštěvujeme na bálech). Jelikož doba nebyla příliš nakloněna pořádání lidových plesů, ples byl uspořádán v sále Okresního domu. Muzika přijela z Nezamyslic, a to dechovka Vojty Malého, příznivce Hanáků. Perličkou bálu byla tombola, v které se vydražovala hlavní cena - jeden litr hanácké slivovice. Tombola byla převážně z vlastních zdrojů a o to byla vzácnější.

Ceny se nosily ve dvojici, kdy děvče ukazovalo ceny a další dva chlapci a jedno děvče prodávali losy. Když se prodal poslední los z bloku, chystalo se slosování. V tom se na chodbě ozvala velká rána. Jak Hanačka všem ukazovala dobře naplněnou a uzavřenou flašku slivovice, ta se teplem ohřála a explodovala. Slosování se ale kvapem blížilo. Operativní Franta Hrabčík vše vyřešil se svým tchánem, Ladou Ježem, který obsluhoval místní pálenici, a rychle dodal nový litr. Všechno dobře dopadlo a o půlnoci po "Hanácké Besedě" proběhlo slosování jakoby se nic nepříhodovalo.

Jelikož doba nesla málo vystoupení, pracoval soubor s mladými členy místního JZD. Pořádaly se různé kulturní vložky u příležitosti výročních schůzí, dožínků a státních návštěv - **20.**

dubna 1961 návštěva z Anglie, **1961** návštěva z Thibilisi (SSSR) s kulturní vložkou za účasti hanácké hudby stréca Jurčíka, **15. listopadu 1962** návštěva Naděždy Zagladové v JZD Kojetín.

27. února 1965 byl uspořádán Hanácké bál v sále Hotelu Pivovar, za doprovodu muziky Vojty Malého z Nezamyslic. Sál v této nelehké a folklóru nepřející době kapacitně vyhovoval.

V letech 1967 a 1968 se soubor rozrostl o nové členy a Hanácké bál se konal v Sokolovně. Na bále hrála hanácká muzika OB Němčice Zdeňka Lasovského. Do vedení Hanácké besedy se zapojil bývalý člen Karel Šigut. Nácviku tanců se věnoval bývalý tanečník Vítek Uher. Vedoucí Šigut se snažil společně s panem Nakládalem zajistit hudební doprovod složený z absolventů hudební školy.

V roce 1971 se soubor zúčastnil Hanáckých slavností v Kroměříži, které se konaly v Podzámecké zahradě na „Pionýrské louce“.

Soubor se také každoročně zúčastňoval předávání štafety za doprovodu dechovky v Kojetíně, ale i v Městském domě v Přerově (tanec - sranda – "Doudlecká" - 1973).

Činnost souboru v té době byla ve městě velmi kladně hodnocena.

Účast v prvomájovém průvodě **v roce 1973** v hojném počtu dokazuje krásu hanáckých upravených krojů a s tím související taneční vystoupení pod tribunou za účasti dechové hudby. V plné parádě a v dobrém světle se předvedl také dětský soubor.

Další větší kojetínskou akcí **v roce 1973** se stala akce s názvem „Haná tančí a zpívá“. Soubor v tu dobu pracoval pod vedením Karla Šiguta. Nácvik tanců I. souboru (byl složen z dospělých kojetínských členů) vedl V. Uher, II. soubor (dospělí z Měrovic a Hrušky) vedl F. Hrabčík, I. dětský soubor pracoval s M. Fiuriovou a D. Minaříkovou a II. dětský soubor vedl F. Hrabčík za doprovodu smyčcové hudby p. Nakládala. Nácvik zpěvů a hru na klavír zajišťovala učitelka Hermanová.

V listopadu 1973 jsme se přihlásili do oblastní národopisné soutěže v choreografii, sólovém tanci, zpěvu a vypravování v Prostějově. Zapojili jsme se do kategorií choreografie, tanec a vyprávění (F. Kraváček a J. Vražina). V sólovém tanci, za mladé účastníky, získal pár M. Huňáková a K. Šigut čestné uznání. Za starší páry zabodovali manželé Věra a Karel Drbalovi, obsadili II. místo. Tento pár si i v roce 1975 přivezl z Prostějova diplom za I. místo v taneční vyspělosti sólových párů a to v tvrdé konkurenci (Mánes, Kralice, Kostelec na Hané, Hanák Troubky, Doloplazy).

Další roky se do soutěže zapojovaly i další páry se střídavými úspěchy. Od poroty se nám dostávalo při hodnocení nejen chvály, ale i kritiky, ať už k projevu, choreografii, krojové úpravě nebo k výběru jednotlivých čísel.

8. května 1974 byl v sokolovně uspořádán Národopisný večer se vzpomínkou na Gustava Voždu. V programu se objevily dětské hry, vyprávění (Hynek Dostál), tance "Mazurka", "Řemeslnické tance", "Varšavěnka", "Trojky", polka, valčík, dětská "Cófavá", "Hastrman", "Kompasinka"... Celý dvouhodinový program se nesl za doprovodu hanácké hudby Jiřího Krybuse a smyčcové hudby pod vedením Aloise Vrány. Vyvrcholením programu byla "Legenda o králi Ječmínkovi" v režii vedoucího Hanácké Besedy Karla Šiguta, průvodního slova se ujal František Kraváček, choreografii se všemi členy Hanácké besedy nacvičili vedoucí Karel Drbal, vedoucí dětského souboru Irena Smažinková a Drahomíra Brokešová a vedoucí dívčího sboru Ludmila Hermanová a Dobra Minaříková.

Rok 1975 byl bohatý na vystoupení. Konal se Hanácký bál v Kostelci na Hané (za účasti HB Kojetín, HB Kostelec na Hané a Hanáka Troubky).

Bylo také dojednáno zahajovací vystoupení na Moravském plese v Praze, kde nás při našem vystoupení doprovodila Kojecká hanácká dechovka Jiřího Krybuse pod taktovkou stréca Jurčika a poté hrála celý večer v Obecním domě.

Ples jsme zahájili ve 12-ti párech "Varšavěnkou", vznešeným valčíkem ve dvou řadách s otáčky, průplety, houpáním a pohledy na sebe v krásném prostředí s kulisami všech ostatních krojovaných účastníků. Přešli jsme na tance "Hatě", "Spadla z Habra", "Sekerečka", "Cófavá", "Teče voda" a "Sedlácká". Při refrénu "Na té naší Hané" se už tancovalo samo.

Postavili jsme také tři kola "Moravské besedy", celkem tedy tančilo 12 párů. Tempo tance už udávala naše hanácká muzika. Několikrát jsme tančili "Moravskou besedu" za doprovodu slováckých muzik a to byl jiný fofr (obzvlášť při tancích "Trnaveček", "Žebrák", "Šel bych k Vám"). Například při účasti v parku „Julia Fučíka“ (dnešní Výstaviště), v Obecním domě, či na Smíchově.

Ihned po skončení plesu jsme se převlékli, sedli do autobusu a vraceli se domů. Většina účastníků usnula ještě než jsme stačili přejet pomyslnou hranici hlavního města. Cesta byla dlouhá, nad ránem se někteří probouzeli a provokovali zpěvem. Začala být žízeň, většina se chtěla občerstvit a odpočinout od úmorného cestování. Krátce po 6. hodině ranní jsme zastavili na náměstí v Litomyšli, téměř všude bylo zavřené. Jen v jednom hotelu se svítilo. Franta Kraváček zabouchal na skleněné dveře, které otevřel vrchní s údivem, co se děje. Dostala se mu naše jednoznačná odpověď: „Chceme 40 piv a 40 gulášů!“. Vrchní na nás vyvalil oči, ale nakonec souhlasil a vpustil nás dovnitř. Občerstvili jsme se a spokojeni pokračovali cestou domů. Do Kojetína jsme dojeli po 9. hodině. Většina se těšila do postele, ale někteří se ještě šli občerstvit do Pivovaru a zájezd si tím ještě protáhli.

Následují další vystoupení - přehlídka v Troubkách, **25. května 1975** odpolední koncert s tancem u restaurace v Michalově v Přerově na „betonovém“ parketu spolu s Kojeckou dechovkou, která pak vyhrávala v sousedním letohrádku.

Je nutno také vzpomenout práci dětského souboru pod vedením Drahomíry Brokešové a Ireny Svobodové, který **v roce 1975** nacvičil "Vítání jara", "Na koně", dětské hry a zpěvy, "Královničky". Odměnou za jejich práci bylo pozvání na vystoupení v Domě dětí na Pražském hradě. Na dětech bylo vidět zapálení pro tanec a folklór vůbec. Některé z těchto dětí doplnily soubor dospělých a pokračovaly úspěšně v činnosti souboru Hanácké besedy. (Je třeba vyzvednout také úsilí o kompletaci hanáckých krojů, kterou zajistily jejich vedoucí). Děti se v Praze krásně uvedly a ukázaly, zároveň si prohlédly památky a zajímavosti hlavního města. Velký podíl na tomto vystoupení měla kojetínská rodačka Jana Berdychová, která dopomohla i souboru dospělých reprezentovat se na Moravském plese v Praze.

Dětský soubor se zúčastnil i vystoupení na okrskové spartakiádě, vystupoval v domově důchodců, na sjezdech rodáků, při oslavách MDŽ, na výročních schůzích. Na přehlídce v Uničově předvedl s úspěchem "Královničky" a přispěl ke zdaru přehlídky.

Další vystoupení se konalo **v listopadu 1975** na soutěži v Prostějově a v Tovačově. V roce 1976 následovala přehlídka v Troubkách se štrajchem Jiřího Bláhy (dnešní Dubina).

Hanácká beseda se zúčastnila Hanáckých slavností v Podzámecké zahradě v Kroměříži, Posezení u cimbálu v Sokolovně, velkého programu (16 čísel tanců a zpěvů) **27. listopadu 1975** oblastní soutěže v Prostějově.

14. - 16. října 1977 proběhlo internátní školení na Bystřičce v hotelu Klenov. Školení vedla choreografka Zdena Kyselá z Ostravy a bylo zaměřeno na taneční postoj, držení těla, celkový projev. Všichni účastníci si ještě dodnes pamatují „jak hvězdička na prsou musí zářit“. Byla to sice paní v letech, špatně už chodila, ale dokázala nás zaujmout a my jsme brali její rady s velkou úctou.

30. listopadu 1977 jsme na slavnostním programu v divadle v Prostějově k 60. výročí VŘSR předvedli komponovaný program "Cofavá" a "Trojky".

10. prosince 1977 jsme opět doprovázeli štafetu Kojetín - Přerov s dechovou hudbou.

21. ledna 1978 jsme se zúčastnili Hanáckého bálu v Kostelci na Hané.

27. ledna 1978 jsme reprezentovali naše město v Praze na Moravském plese, **3. března 1978** se za naší účasti konal Ples bytového družstva.

21. května 1978 jsme vystoupili na přehlídce v Troubkách. Obnovili jsme pásmo „Zavádková“ (foto - jak Jura Bláhů s Milošem místo šmitce drží šavlu) za doprovodu cimbálové muziky.

4. června 1978 jsme si zatancovali na velkém náměstí s dechovkou při příležitosti Hanáckých slavností v Kroměříži. **5. ledna 1979** vystupujeme opět v Praze v Pravém křídle Sjezdového paláce na Moravském bále, tančíme jen "Moravskou besedu". Nutno vzpomenout koupi „Dívčího snu“ (víno) příznivce R. Šťastníka, kterou nemohl dlouho rozchodit, tolik za láhev

zaplatil.

23. dubna 1979 se HB účastní okresní soutěže Hanáckých souborů v Pavlovicích u Přerova. 10. června 1979 tancujeme "Vápenickou" na přehlídce v Troubkách.

V roce 1982 a 1983 jsme Hanácké bály pořádali v nedalekých Křenovicích, protože kojetínská Sokolovna se opravovala. Na plesech nás doprovázela Kojetínská dechovka a cimbálovka. Koncem roku 1981 se ujal vedení Hanácké besedy František Kraváček, choreografii a nácviky tanců vedl dále Karel Drbal. Bály v plné režii zajišťoval F. Kraváček - od povolení, pozvánek, plakátů, objednávek zboží a zvaní dalších souborů např. z Kostelce na Hané. Velké potíže měla Hanácká beseda s převozem zboží a vrácením obalů. Výrazné vzpomínky jsou na dojíždění jednohubek, které se na bále neprodaly, v autobusové vlečce, která sloužila pro převozy zboží a tanečníků. Na bále jsme tancovali "Vápenickou" a "Řeznickou". Bohužel za nevalné účasti – Křenovčákům se moc na ples nechtělo. Autobus zajišťoval také svozy z okolí, ale nebylo to moc platné.

30. ledna 1982 jsme přijali pozvání na Hanácký bál do Brna do Sokolovny v Žabovřeskách. Tancovali jsme tenkrát "Varšavěnku" za doprovodu reprodukované hudby z magnetofonu. Přístroj byl postaven na stole na jevišti. Jak se páska v klidu odvíjela, najednou vypadla jedna z cívek a zakutálela se po jevišti. Muzika v tu ránu zmlkla. Byli jsme na tolik pohotoví, že jsme si zbytek "Varšavěnky" odzpívali sami. V sále se k nám ještě všichni přidali, takže jsme nakonec měli velký úspěch. Rádi si zavzpomínáme na naše přátele, manžele Veselkovi (on vedl Hanácký dětský soubor a ona byla známá zpěvačka Hanáckých písniček z rozhlasu).

2. července 1983 úspěšně absolvovali dvouletý kurz výuky v lidové konzervatoři KKS Ostrava (Krajské kulturní středisko) v oboru „lidové tance oblasti Hané“ tito členové souboru: Dáša Hlavinková - Beránková, Milada Spurná - Piskovská, Hana Dvouletá - Kmentová a Vít Zbožinek. Nabyté znalosti budou využívat především v práci s mládeží v daném oboru.

11. září 1983 jsme na Hanáckých slavnostech v Prostějově v Kolářových sadech předvedli sólo "Šotyška", "Hatě" a "Sedláckou", se kterou sklízíme vždy velký úspěch u diváků.

Doprovázela nás Dubina.

2. prosince 1983 se konal velký pořad k výročí 750 let města Kojetína, na kterém jsme za účasti cimbálové muziky Dubina a Hanácké dechovky zatancovali tance "Ty kojecky hatě", "Kovářská", "Vápenická", "Kalamajky", "Odvedenecká-Alexandr", "Hanácká beseda", "Vařechová" a "Žabská". Dětský soubor vedla učitelka Cafourková. Na závěr programu zazněla píseň „Zhůro hlavy zdvihnem“.

V listopadu 1983 byl uspořádán zájezd do Velkých Bílovic do Tereziánského sklípku jako odměna za veškerou činnost, kterou členové souboru obětují ve svém volném čase. Proběhla společná večeře a pak už se jen tancovalo a zpívalo se závěrečnou známou polkou "Dódlečkou". Hrála se jak dechovka tak také disco ke spokojenosti všech.

Rok 1986 byl pro soubor významným tím, že se Hanáci z Kojetína měli prezentovat na

Mezinárodním festivalu ve Strážnici. Autoři programu byli známý choreograf Jan Kadlec, který působil v Mánesu, později přešel do Kralic na Hané a Věra Haluzová z Luhačovic. Do společného nácviku byly zařazeny soubory z Kralic, Kojetína, Mánesa, Velké Bystřice, Kostelce na Hané, Vyškova a Troubek. Nacvičovala se společně "Cófavá", v trojkách "Koně" a chlapci cvičili "Odvedenecké pásmo". Souběžně se ještě nacvičovala "Hanácká svajba", rovněž za účasti všech souborů. Tomuto předcházelo mnoho srazů a generální zkouška proběhla v rámci Hanáckých slavností v Troubkách na fotbalovém hřišti.

23. března 1986 se konal jeden větší nácvik v prostějovské sportovní hale, protože na nácvik "Trojek" a mužské "Odvedenecké" bylo zapotřebí větších prostorů. Tanec se tančil za účasti 48 chlapů (18 trojek postupně, vždy naráz). Tyto dvě skladby se chystaly pro amfiteátr Bludník a Zahradu ve Strážnickém areálu. Také se secvičila "Hanácká svajba" za součinnosti souborů z Kralic a Kojetína. Potom jsme se všichni oblékli do krojů a autobusem jsme se přesunuli do divadla na slavnostní vystoupení.

Generální zkouška strážnického programu pokračovala **8. června 1986** v Troubkách na hřišti oddílu kopané, kde bylo vytvořeno krásné přírodní pódium, nazdobené zelenými dekoracemi (bříza, lípa). "Svajbu" - část "Házení do žita" předvedl právě náš soubor. Děvčata v krásných pantlékách se loučila s nevěstou a házela do koše, ve kterém bylo žito, grécárky se slovy: „Hážu ti nevěsto do žita, abys...“ a jmenovala všechny dobré skutky, rady a přání do života vdané ženy.

Velká mezinárodní událost ve Strážnici se konala ve dnech **27. - 29. června 1986**. Po příjezdu jsme byli ubytováni ve škole na malém náměstíčku pod Skalickou bránou. Právě zde se v sobotu po poledni ve 13 hodin seřadil průvod složený s domácích i zahraničních souborů. Průvod i s muzikami zastavoval a předváděl přímo na cestě části svých pořadů, vždy na místech, kde bylo nejvíce diváků. Byla to opravdu krásná a velmi živá část strážnického programu. V pátek navečer se ještě konala prostorová zkouška na stadionu Bludník. V sobotu ráno koncertovala na stadionu také Kojecká dechovka v krojích. Stravovali jsme se za zámek, v připravené jídelně pod stanovými díly a deštníky. Naše vystoupení proběhlo po průvodě v sobotu v 18.30 hodin na stadionu Zahrada. Hlavní vystoupení „Aj ta naše Haná“ jsme předvedli v neděli na stadionu Bludník v 10.30 hodin. Počasí bylo po celý den všelijaké, ale našťastí vydrželo. Když jsme měli po vystoupení začalo poprchat. Naše kufrы jsme měli u stadionu, autobus parkoval na blízké louce u Pávů. Nezbylo tedy než se přestrojit, uložit kroje, naposledy obejít stánky, které ještě zůstaly, něco pojíst a popít, zazpívat si s ostatními soubory a stylově se rozloučit se strážnickým festivalem.

Musíme ještě vzpomenout naše vystoupení na předmájovém večeru v Nitkovicích dne **19. dubna 1986**. Vše začalo tím, že jsme ujeli Evženovi, který za námi nakonec dojel nám záhadným způsobem, za což sklidil obdiv. Kluci mu vezli boty, které ale nechali v autobuse a ten s nimi spokojeně pokračoval na další štaci s fotbalisty. První tanec dopadl dobře, členové souboru ukázali jak umí dupat. "Anov" pak ukázal, že se umí pohybovat i ladněji. "Červený šáteček" v provedení sólistů Dáša Beránkové a Jirky Minaříka udivilo diváky bravurností provedení. V tanci "Kovář kuje" naopak zase někteří tančili „sólově“, což v choreografii nebylo. Celkem 13 čísel dle programu zakončila "Vařechová", kde chlapci ukázali, že mají ještě dost sil na skákání. Ozývala se však i kritika, že ti mladší podváděli. Po skončení programu následovala volná zábava a my se dobře pobavili.

Nelze přejít **rok 1987** a Hanácké slavnosti v Chropyni, na kterých jsme **24. května** vystoupili s naší dechovkou. V pásmu „U Čelčic je lóka“ šli první dva sekáči s kosami a poté následovaly tance "Kolo", "Šotyška", "Stodolenka" a "Cófavá".

V létě 1987 jsme společně s Kojeckou dechovkou reprezentovali město Kojetín v rámci mězíměstské družby Kojetín - Gíraltovice. V pátek ráno jsme vyjeli společně se zástupci města autobusy – směr Gíraltovice. Cesta našťastí uběhla rychle a odpoledne už jsme byli na místě.

Ubytovali jsme se a večer proběhla vlastní družební zábava s kulturní vložkou a občerstvením. S velkým obdivem a zatajeným dechem jsme sledovali vystoupení místní skupiny tanečníků. Nohy a ruce - stále nahoře v luftě, cinkání ostruhy, děvčata stále točila a vířila sukněmi a všechno za doprovodu zvukného mužského zpěvu. Zatrulo nám jak bude přijato naše vystoupení. V místním lesoparku byl připraven velký amfiteátr s mírně vlnitým a pružným parketem. Po zahajovací skladbě dechovky začalo naše vystoupení prvním tancem a s textem písně „Za tó našó stodolenkó, só tam cigáni, só tam cigáni...“, při pohledu na diváky „nebyli cigáni za stodoló“, ale seděli hlavně v hledišti a nám zatrulo. Naše vystoupení bylo proloženo průpovídkami Františka Kraváčka a zpěvy - častuškami. Nakonec celý program diváci přijali s nadšením, bylo to pro ně zase něco jiného. Po skončení tanečního programu hrály v areálu parku různé skupiny hudebníků. Noty hudebníci nepotřebovali, stačilo přilepit bankovku na čelo nebo na cimbál a tóny se rozzvučely samy. Tak jsme i my poznali, jak se naši slovenští přátelé dokáží bavit. V rámci návštěvy jsme se zastavili u památníku na Dukle a Bardějově.

19. září 1987 jsme již poněkolkáté vystoupili v domově důchodců v Pavlovicích.
15. prosince 1987 jsme se představili na schůzi Chemických závodů v sále Pivovaru v Přerově.

Mimo tradičních plesů **v roce 1988** jsme vystoupili s pěti tanci také na plese **9. ledna 1988** v Horní Moštěnici.

22. dubna 1988 se v Sokolovně konala schůze Selika, kde jsme vystoupili s dechovkou.
27. března 1988 jsme se zúčastnili Okresní soutěže ve sportovní hale v Tovačově. Předvedli jsme blok tanců - "Po hanácky sobě dupnem", "Trojky-Anov-Oves-Koně", "Krásná, krásná", "Žádný neví jak je mně", "Varšavěnka", "Stodolenka", "Trnka", "Měla babka", "Cófavá-závěr", "Ty kojecky hatě" a "Sedlácká". Doprovázela nás dechovka.

24. května 1988 jsme také vystoupili na oblastní přehlídce v Troubkách.

Pro úplnost je třeba zdůraznit, že od roku 1982 téměř všechna vystoupení doprovázela dechovka, což bylo v Kojetíně zvykem již od vzniku a činnosti Hanácké Besedy. Tanečníci s muzikanty byli vrstevníky a prožili společně mnoho akcí, výletů, výstav, plesů a vždy se počítali a vystupovali jako jeden celek.

30. května 1988 - Kácení mája

V roce 1989 nebylo mnoho akcí, tak se soubor přihlásil na Spartakiádu 1990 pro skladbu Dorostenky, dorostenci a folklorní soubory. První porada se konala **7. října 1989** v Praze, **3. -**

5. listopadu 1989 následovala nácvičná - celostátní sraz v Nymburce, kterého se zúčastnil Karel Drbal. Ihned po novém roce po obdržení metodických listů a zvukové nahrávky začal nácvik skladby. Do souboru přišli noví tanečníci a také vyvstaly problémy, i pro zdatné členy, s tanečními prvky, kroky a pohyby. Skladba byla koncipována pro soubory celostátně, proto jsme narazili na svérázné pasáže. Trénovaly se jednotlivé kroky, ihned se secvičily s doprovodem hudby a neustálým opakováním se celá skladba dostávala do krve.

První předvedení skladby bylo na Akademii TJ v místní Sokolovně. Předvedli jsme asi $\frac{3}{4}$ folklorní skladby ve všedních krocích bez účasti dorostenců.

Na nácviu celé skladby jsme se setkali v Uničově dne **16. června 1990** a po dopolední zkoušce, ve které jsme dopilovali společné části skladby a nástupy, jsme odpoledne předvedli celou skladbu společně s dorostenci z Olomouce (8 párů).

Skladbu jsme také předvedli **23. června 1990** v Olomouci na stadionu v Hodolanech společně s dorostenci a tanečníky z Ostravy, Opavy a Olomouce, již ve 12 párech. Zde vystoupilo již celkem 40 tanečníků a 34 dorostenců. Ve skladbě jsme vytvořili obrazce - 4 kruhy, přitom se v každém tančilo něco jiného. Tančili jsme na úplný závěr celého programu a právě folklórní skladba měla velký ohlas.

Vyvrcholením naší práce byla Spartakiáda 1990 v Praze. Během roku byla spartakiáda potlačována a nakonec došlo k přejmenování názvu akce na Ústřední tělovýchovné slavnosti v Praze. Na slavnosti jsme odcestovali **29. června 1990** vlakem z Přerova a do Prahy jsme přijeli okolo 17. hodiny. Metrem a tramvají jsme se dopravili do tělocvičny ZS ve Zličíně, kde jsme byli ubytováni. Společná secvičná se uskutečnila v sobotu ráno na stadionu v Břevnově a hlavní zkouška na stadionu Evžena Rošického. Zde proběhlo také slavnostní vystoupení v sobotu večer. Abychom se v Praze neztratili, všichni jsme stále následovali orientační bod v podobě krásného nového slamáku, který nosil náš vedoucí František Kraváček na hlavě a zářil do daleka. Noc ze soboty na neděli proběhla v klidu, spali jsme na lehátkách v tělocvičně, mimo vedoucí, kteří spali v šatně, aby nerušili ostatní pozdním příchodem. V nedělní dopoledne byl volný program a ve 12 hodin se konala generální zkouška. Celý program vysílala televize v přímém přenosu (v Kojetíně možná ještě existuje pořízená nahrávka). Naše hlavní vystoupení proběhlo ve 14 hodin na stadionu Evžena Rošického v první polovině programu za krásného počasí, bez závažnějšího zaváhání. Stadion se na hlavní odpolední program zaplnil a my byli odměněni neutichajícím potleskem. Celostátní folklórní skladbu jsme nakonec zachraňovali pouze my Moraváci, protože ostatní to vzdali. Po programu si žiznivci dali nějaké to pivo a limo v restauraci u stadionu, přesunuli jsme se na hlavní nádraží a odcestovali domů. Bohužel se z této akce nepořádila ani jedna fotografie.

26. října 1990 se nám dostalo pozvání na slavnostní večer k 35. výročí vzniku Souboru lidových písní a tanců Javorník, který se konal ve sdruženém klubu Tatrovanka v Novém Jičíně. Na zahájení byl uveden galaprogram, v kterém se vystřídalí všichni sólisté, členové souboru včetně dvou muzik, dechovky a cimbálovky vedené primášem, který pak celý večer zábavnými prvky bavil všechny tanečníky i přítomné v sále. Například při tanci zarazil muziku a páry musely jít procházkou po sále, narazily třeba na potůček, holky musely chlapcům vykasat nohavice nad kotníky, za doprovodu hudby šly procházkou dál, natrefily na potok, tak musely vyhrnout nohavice až po kolena. Děvčatům začala být zima, tak jim museli chlapci půjčit saka a zase šli dál. Nakonec se zastavila muzika a primáš holkám doporučil, aby pozvaly chlapce na skleničku, protože měly na sobě jejich saka s peněženkami.

Ve vedlejší salonku probíhala soutěž v lidovém zpěvu do mikrofonu před přítomnými diváky. Někteří naši chlapci si také zazpívali a u diváků zabodovali. Proběhla také bohatá tombola v ruličkách, až hlavní ceny se losovaly. Jelikož se nám v Novém Jičíně moc líbilo, pozvali jsme na oplátku místní soubor na náš Hanácké bál. Ještě se nám podařilo navštívit jejich dva bály, které už probíhaly v nové budově závodního klubu Tonaku přímo ve městě U Komína. Vždy jsme se vrátili nad ránem, příjemně unaveni a spokojeni. Naší krásnou Hanou jsme reprezentovali v nádherných nažehlených a naškrobených krojích, vždy jsme předvedli něco nového z našeho repertoáru a úspěšně jsme se zapojovali do jejich zábavy. Jen ty naše odzemky nebyly tak vysoké.

V roce 1991 mimo tradičního Hanáckého bálu v Kojetíně a Kostelci na Hané jsme také vystoupili **19. května 1991** na Hanáckých slavnostech v Chropyni. Všechny akce jsme absolvovali za doprovodu dechové hudby Hanačka.

15. září 1991 jsme na pozvání zavítali do Rožnova pod Radhoštěm, kde jsme byli zařazeni do programu dětských a dospělých souborů, který se konal v rámci dožíněk v přírodním amfiteátru známého skanzenu. Režie pořadu byla svěřena známému ostravskému umělci Petru Duškovi, který působil se souborem Buřinky. Po vystoupení v odpoledním programu jsme si prohlédli areál parku a sousední Mlýnské doliny, kde byla k vidění různá řemesla.

14. září 1991 jsme vystoupili v domově důchodců v Pavlovicích a 21. září 1991 v Lovosicích, kde jsme předvedli téměř celý náš program tanců a povídaní. Rovněž se předvedla také naše desetiletá sólistka zpěvem „Já su dívčina“.

V srpnu 1992 jsme poprvé zasáhli do programu Kojetínských hodů. Na místním stadionu jsme vybudovali vlastními silami podium z vypůjčených panelů, které jsme převezli z Němčic nad Hannou. Počasí se vydařilo, hody byly zahájeny průvodem za účasti našeho i okolních souborů. V odpoledním programu se vystřídaly všechny soubory. Na podiu bylo zákoutí pro dechovku s „Hanáckým šenkem“, a jelikož bylo pěkně nosilo se tam i pivo. My jsme v programu předvedli "Předávání hodového práva" s patřičným poučením stárků a chasy a následovala "Zavádková scéna" v provedení celého souboru a muziky. Diváci program sledovali z tribuny nebo seděli v trávě pod přilehlými stromy a vytvářeli příjemnou atmosféru všem účinkujícím v programu. V neděli odpoledne jsme museli všechno uklidit a odvést, aby se odpoledne mohl hrát fotbal.

18. září 1992 se účastníme s třicetiminutovým programem Hanáckých slavností na náměstí v Kroměříži. Bohužel se rozpršelo, průvod se nekonal a odpolední program se přesunul do kulturního domu.

Chropýňské slavnosti **v květnu 1993** se konají opět s naší účastí. Naše dechovka dokonce zahajovala hlavní odpolední program „famfárou“, kterou pro tuto slavnost složil kapelník Milan Juřena. Z našeho tanečního repertoáru jsme předvedli "Po hanácké sobě dupnem", "Anov-Oves-Koně" (trojky), "Stodolenka-Trnka", "Hatě-Sedlácká", nově nacvičené sólo "Kolo" a tanec "U Čelčic je lóka", který zahájili dva sekáči s kosama a s bróskem, pak se už pokračovalo jen tancem.

Na hody **1993** jsme pozvali, díky známostem ředitelky MěKS Kojetín Miroslavy Ernstové, soubor z Německa z města Lehrte poblíž Hannoveru. Nutno poděkovat tehdejšímu pracovníkům kulturního střediska, jak se návštěvě obětavě věnovaly, jak jim ukázaly zajímavosti našeho kraje s odborným výkladem. Seznamovací večer proběhl s mírnými jazykovými problémy a některé skupinky Němců zakončily družební večer u našich členů ve stájích prohlídkou koní. Hodový odpolední program proběhl v budově Sokolovny na jevišti a v pondělí odjeli němečtí hosté domů.

Další rok se konaly hody už na náměstí. Tancovali jsme "Anov", "Lotyšku", "Kolo", "Lovosice", "Vápenickou" a "Hanáckou besedu".

Přišlo **září 1994** a nadešel čas oplatit návštěvu souboru do Německa. Po několika domluvách ohledně finančního zabezpečení a příspěví na cestu odjel celý soubor a dechová hudba Hanačka autobusem Zdeňka Vrány z Křenovic bezpečně do města Lehrte. Do místního klubu, který sloužil jejich souborům na zkoušky, jsme dorazili navečer. Zde pro nás bylo nachystáno pohoštění ve formě švédských stolů, proběhla zde také beseda a zábavné tance za účasti naší muziky. Po skončení jsme byli rozděleni po 2, 3, 4 a 5 osobách na ubytování. Rozlosovali si nás místní občané a ubytovali nás ve svých domech dle možností i se snídaní. V sobotu ráno jsme navštívili jarmark a před polednem nás slavnostně přivítali a přijali zástupci města na místní radnici. Slavnostní přípitek umocnila naše muzika a zpěv. Večer vystoupily oba soubory v místním kulturním domě a poseděly už ve vlastní režii. Opět jsme byli ubytováni v

německých rodinách. Další den jsme navštívili město Honover, muzeum a krásný park, snad největší v Evropě. Po příjezdu do Lehrte jsme se sbalili a odjeli ještě na společný pozdní oběd na kraj města do příjemné hospůdky. Rozloučili jsme se a poděkovali za skvělou péči.

Další akcí stojící za zmínku byla naše účast na vystoupení s nahrávkou na video v Hanáckém Skanzenu v Příkazích na Olomoucku dne **11. května 1996**. Předváděla se "Křížová polka" a tanec "V zeleném háječku". Doprovázela nás muzika z Kralic a tančili jsme všichni společně. Režíroval nás Jan Krist, za nácvik tanců odpovídal Jan Kadlec st.

V roce 1999 se opět Město Kojetín, MěKS Kojetín a Hanácká beseda pokouší obnovit tradici konání Kojetínských hodů. Hody se konají na náměstí a setkávají se s velkým ohlasem. Od tohoto roku se Kojetínské hody staly ve městě samozřejmostí a tradicí.

Shrneme-li účast na Kojetínských hodech **1999 – 2002**: krojovaný průvod, vystoupení na pódiu na náměstí za účasti souborů z Kostelce na Hané, Němčic nad Hanou, Troubek, Martinic a domácí Hanácké Besedy za doprovodu dechovky Hanačky.

V letech **2003 - 2005** nás na hodech doprovází k tanci dechová hudba Záhoranka, která vyhrávala rovněž v průvodu od Sokolovny na náměstí.

Po hodovém programu **v roce 2004** doma v Kojetíně jsme ještě odpoledne odjeli podpořit naše přátele do Kostelce na Hané, kteří poprvé pořádali folklórní festival se zahraniční účastí. Zařadili jsme se do průvodu a vystoupili v odpoledním programu.

V roce 2005 začal uvádět náš soubor při hodech Jirka Minařík, který v jedné osobě zastupoval stárka i rychtáře za doprovodu své manželky. Od **roku 2006** na hody přijíždí dechová hudba Věrovanka, která vyhrává do průvodu a rovněž doprovází náš soubor při tancích na hodových oslavách. Tato kapela nám také nahrála CD s hudbou našich používaných tanců na vystoupeních, které vydalo MěKS Kojetín.

Vzpomeneme-li tradiční Hanácké bály, tak nepřetržitě **od roku 1982 do roku 1999**, (možná i dříve, nemáme doloženo) na nich hrála kojecká dechovka Hanačka. **V letech 2000 – 2001** se konají bály s krojovanou dechovou hudbou z Pivína (pan Borocký), **v letech 2002 - 2004** zahrála v Kojetíně Boršičanka z Boršic a **od roku 2005** až po současnost nás na plese doprovází dechová hudba Věrovanka.

Tradičně na Hanáckých bálech souběžně v pekle vyhrává cimbálová muzika - většinou Dubina, 1x Rusava, 1x Primáš, 1x Holiš.

Poslední dny **v roce 2004** nebyly pro nás příliš veselé. Po kratší nemoci **30. prosince 2004** nás navždy opustil náš dlouholetý vedoucí stréc František Kraváček, který za sebou zanechal soubor v plném rozkvětu. V osobě pana Kraváčka ztratil nejen soubor, ale i kojetínský kulturní život jednoho ze svých čelných představitelů. Jeho neutuchající elán, veselá nálada a dobré srdce budou všem chybět. Rozloučili jsme s ním **7. ledna 2005**, za Hanáckou obec

uctila jeho památku tetička Pachtová z Vyškova, přijeli se rozloučit i kamarádi z Kostelce na Hané.

Život souboru pokračuje ale dál. **8. ledna 2005** se konal Hanácké bál v Kostelci na Hané, na kterém jsme zatančili "Tovačov" a "Moravskou besedu".

12. února 2005 jsme připravili Hanácké bál v Kojetíně. Všechny přítomné přivítal zaskakující Jirka Minařík, kterému už zahajovací ceremoniál zůstane na triku. Tancujeme "Varšavěnku", "Hatě" a "Moravskou besedu". **Začátkem roku 2005** se vedení souboru ujímá, za široké podpory starších členů, Karel Drbal, který se doposud věnoval nácviku tanců a choreografii a pouští se se souborem do další činnosti.

19. února 2005 jedeme na Moravský ples do Prahy s jedinou podmínkou - musíme mít muziku „štrajch“. Cimbál jsme vozit nemuseli, bylo dohodnuté, že na místě budou dva k dispozici. Ihned po našem bále si předplácíme Dubinu, aby jela s námi, doprovodila nás do Prahy a reprezentovala společně s námi Hanáky tentokrát v Národním domě na Smíchově. Naším úkolem bylo se předvést v krátkém programu na hlavním sále, společně s ostatními soubory zatančit "Moravskou besedu" (dvě kola) a zajistit 40minutové vystoupení ve vestibulu Národního domu. Do Prahy jsme přijeli po poledni, stačili jsme projít starou Prahou a utratit nějaké koruny. V 18 hodin se konala zkouška, poté následovalo vystoupení, volná zábava a tanec. Mezi diváky jsme na plese poznali známé herce Josefa Somra a Martina Štěpánka.

19. června 2005 se konalo Hanácké odpoledne v areálu zámeckého parku v Holešově, kde vystoupilo 7 našich párů s doprovodem harmoniky Evanžina z Kojetína. Lenka Drbalová zatančila sólo "Vašku, Vašku", poté následovaly tance "Kanafaska", "Steklé Janek", "Cófavá" a "Šla Hanačka do háječka". Doprovázela nás také Záhoranka.

24. července 2005 se účastníme Němčických hodů na náměstí, kde našich 6 párů obohatilo program tanci "Stodolenka", "Trnka" a "Tovačov".

Pokračují další akce:

14. srpna 2005 Kojetínské hody

28. srpna 2005 Dožínky v Náměstí na Hané (kompletní "Zavádková scéna", 12 krojovaných párů + 10 dětí ze Sluníčka +Evanžin - harmonika)

11. února 2006 Hanácké bál Kostelec na Hané

18. února 2006 Hanácké bál Kojetín

11. června 2006 Hanácké slavnosti Holešov

23. července 2006 Hanácké slavnosti Němčice nad Hanou

13. srpna 2006 Kojetínské hody

26. srpna 2006 Hornoturčianské slavnosti, v rámci krajských dožínků (celkem 7 párů tančí "Řemeslnické tance", "Hatě" a "Sedláckou". Hudba repro. V rámci družby Holešova jsme jeli s Omladinou z Martinic)

14. prosince 2006 koncert dechové hudby Hulíňané v kojetínské Sokolovně, doplněný o vystoupení Hanácké besedy ("Lobodice", "Vápenická" a "Řemeslnické tance")

3. února 2007 Ples v Klenovicích ("Řemeslnické tance", "Hatě" a závěr "Hanácká beseda" - jen 5 párů)

10. února 2007 Hanácké bál Kostelec na Hané
17. února 2007 Hanácké bál Kojetín
26. května 2007 Hanácké slavnosti Chropyně
10. června 2007 Mezinárodní festival "Otvára sa letu brána" Povážská Bystrica (jedeme s Holešovem, Martinicemi a dechovou hudbou Huliňané. Tancujeme "Hatě" a "Sedláckou".
 Zpěv "Na té naší Hané!")
24. června 2007 Hanácké odpoledne Holešov (setkání s partnery z Povážské Bystrice, tancujeme "Čeleckou" v 6 párech, hudba repro)
19. srpna 2007 Kojetínské hody
6. října 2007 na pozvání dechové hudby Věrovanky se zúčastnily naše 4 páry přehlídky dechových hudeb na výstavišti Flora Olomouc. Předvedly "Řemeslnické tance" a "Ty kojecky Hatě", čímž zpestřily hudební přehlídku k plné spokojenosti diváků.

9. února 2008

se členové Hanácké Besedy prezentovali na **Hanáckém bále v Kostelci na Hané**. Ples obohatili krásným hanáckým tancem s názvem "Kolo".

16. února 2008

se konal **tradiční Hanácké bál**, který každoročně pořádají členové národopisného souboru Hanácká Beseda při MěKS Kojetín. K tanci a poslechu vyhrávala dechová hudba Věrovanka a cimbálová muzika Dubina. V programu vystoupily děti z folklórního souboru Sluníčko Kojetín. Nechybělo ani vystoupení hostů - národopisného souboru Kosíř z Kostelce na Hané a vystoupení domácích - Hanácké Besedy s novým tancem "Kolo". Vyvrcholením Hanáckého bálu byl tradiční společný tanec Moravská Beseda.

23. února 2008

se někteří členové Hanácké besedy zúčastnili **Moravského plesu v Praze**. Společně s národopisným souborem Kosíř z Kostelce na Hané zatančili "Hanko rozmilá".

1. května 2008

se členové národopisného souboru Hanácká beseda rozhodli navázat na tradici **stavění májky v Kojetíně**. Pro letošní rok zvolili místo pro májku dvůr rodiny Gardavských, kde se májky dříve stavěly. V 17 hodin se sešel celý soubor i jeho příznivci a začaly přípravy na stavění - nechyběl nezbytný doping v podobě domácí slivovičky a pivečka, které věnoval pan starosta (dluh od kojetínských hodů), a které přišlo v máji vhod. Tetina Gardavská myslela i na hladové žaludky a všechny zasytila výbornou škvarkovou pomazánkou. Děvčata donesla domácí koláče. Nejdříve chlapi vyhloubili metr a půl hlubokou jámu a seřezali kmen devatenáctimetrového stromu. Děvčata se vrhla na zdobení vršku májky, kterou zkrášlila růžemi, kolem s třásněmi, větším zvonkem a "lahví slivovice". Pomocí tří žebříků a lana se

májka začala tyčit nad střechy domů v Olomoucké ulici. Vše dobře dopadlo a májka nám v Kojetíně více jak po patnácti letech zase stojí.

6. června 2008

úderem 19. hodiny chtěli naši krásnou májku v Kojetíně ukrást dva zloději (Lad'a Zavřel a Hubert Sedlář). Naštěstí jim cestu zkřížil a jejich plány přerušil místní policajt (Franta Kraváček) s ponocným (Břet'a Zavřel), ale zlodějům se podařilo uprchnout. O koupi májky projevila velký zájem Žid (Evžen Fréhar) se svou ženou Ráchel (Hilda Porčová), kteří májku nakonec vyhandlovali za 250 eur "keš" od hajného (Lad'a Gardavský ml.). Ale kdo jim májku pokácí? Nad Židem chtěli vyžrát zloději, kteří se opět pokusili májky zmocnit, ale hajný je z májky jednou ranou sestřelil. Zranění zloději spadli z máje jako hrušky a váleli se v krvi pod májkou. Zasáhnout museli doktoři (Lad'a Šťastník a Karel Drbal) s nekompromisní sestřičkou (Lenka Drbalová), která bez poplatku 30 Kč odmítla první pomoc poskytnout. Nakonec došlo i na nebezpečnou operaci s transfúzí a oba zloděje se podařilo zachránit. To už na scénu přichází celá chasa a hajný policajtovi objasňuje, že májku před měsícem čestně zakoupila, nazdobila a postavila právě místní chasa a má plné právo ji pokácet. Za zvuku cimbálové muziky Dubina byla májka pokácena (v našem případě odborně pokladena). Nakonec se strhla velká mela o nazdobenou špici májky a tím skončil celý příběh **"Kácení májky v Kojetíně"**, který se odehrál v pátečním podvečeru na dvoře Gardavských, v hereckém podání členů naší Hanácké besedy, za huronského smíchu, dobré nálady a za doprovodu cimbálové muziky Dubina.

21. června 2008

odjeli členové **národopisného souboru Hanácká Beseda** reprezentovat kojetínský folklór na **Červnové hanácké slavnosti do Tlumačova**, kde zatančili pásmo "Řemeslníckých tanců".

14. února 2009

jsme mohli v sále sokolovny obdivovat krásu hanáckých krojů, tanců a písniček na **tradičním Hanáckém bále**. K tanci a poslechu v sále vyhrávala dechová hudba Věrovanka (se vstupy pop music) a ve sklepě u dobrého vínka cimbálová muzika Dubina. Po slavnostním nástupu a moravské hymně všechny přítomné v sále přivítal stríc Jiří Minařík. Mezi tanečním veselím vystoupily v programu národopisné soubory - Sluníčko Kojetín (dětský) s pásmem dětských tanců z Hané, Kosíř z Kostelce na Hané a také domácí Hanácká beseda s pásmem tanců s názvem "Vzteklé Janek". Do Kojetína zavítali i naši přátelé ze souboru Kopaničár z Moravských Kopanic, s kterými naši mladí Hanáci navázali kontakt vloni na Moravském plese v Praze. Poloha Kopanic v blízkosti Slovenska se projevuje výraznou měrou i v nářečí, tanci a písni, kdy kopanický tanec je velmi temperamentní. Folklórní soubor Kopaničár mapuje tance a písně této nádherné oblasti, které nám předvedli vloni na Kojetínských hodech. Vyvrcholením plesu bylo tradiční společné zatancování Moravské besedy v podání členů domácí Hanácké besedy, přespólního Kosíře z Kostelce n. H., dětí ze Sluníčka, ale také za účasti dvou párů z Kopanic. Při tanci jsme mohli pozorovat a porovnat na pohled rozdílné

kroje, ale také taneční styl s jinými kroky a rytмикou - kopaničtí se nevzdali a Moravskou besedu s malou nápovědou dotancovali "po hanácku" až do konce, za což sklídili velký potlesk a náš obdiv. Jedno kolo dokonce vytvořili i bývalí členové Hanácké besedy a přespolní nekrojovaní nadšenci. Bylo vidět, že nejen starší generace, ale i mladí, umí zpívat hanácké písničky a tančit v krásných hanáckých krojích. Děkujeme všem členům Hanácké besedy, příznivcům a dobrovolníkům, kteří se podíleli na zdárné organizaci plesu a dokázali tak, že národopis v našem městě se stále udržuje, má své místo a své osobité kouzlo.

28. února 2009

vystoupili členové národopisného souboru Hanácká beseda na **Hanáckém bále v Kostelci na Hané**. Naši Hanáci zatancovali pásmo tanců s názvem "Vzteklé Janek".

13. března 2009

se sešli členové, příznivci a fandové národopisného souboru Hanácká beseda na tradičním **Hodnocení Hanáckého bálu** v místní sokolovně. Akce se koná především jako velké poděkování všem, kteří se zasloužili na zdárném průběhu bálu. Na akci do tance zahrála kapelka Duo Falko a ve vestibulu panovala velmi uvolněná zábava.

30. května 2009

vystoupili členové národopisného souboru Hanácká beseda na **Hanáckých slavnostech v Chropyni**, kde zatančili pásmo Kolo a Vzteklé Janek. Kvůli nepřízní počasí se přehlídka národopisných souborů konala v sále chropýňského závodního klubu. Vystoupení sklidilo potlesk obecnstva.

30. května 2009

po menších patáliích s ukradenou májkou, kdy museli chlapi ráno postavit májku novou, nadešel den **"kácení mája"** (navíc celé dopoledne pršelo, ale po poledni vysvitlo sluníčko, které se na nás usmívalo až do večera). V 17 hodin vyjel koňský povoz, na kterém vyhrávala dechová hudba Věrovanka a svolávala místní na kácení mája. Od 18. hodiny začal program, na který se přišlo podívat na dvě stovky diváků, a v kterém se představilo cca třicet členů a příznivců Hanácké besedy v maskách. Všem účinkujícím byly svěřeny role, v kterých si všichni vedli téměř jako profesionální herci. Celé vystoupení zahájily naše nejmenší děti (pod vedením Hanky Dvouleté a Kačky Krčmařové), které vystoupily s pásmem Hanka rozmilá. Poté se pod májkou střídaly vtipné scénky jedna za druhou. V prvním jednání se u májky potkal ponocný (Zdenek Vrana) s policajtem (Franta Kraváček) a pochvalovali si jak májku krásně hlídají. Druhé dějství bylo živější, to májku chtěli ukrást dva zloději (Hubert Sedlář a Honza Krčmař), ale jejich loupežný čin byl odhalen a ponocný s policajtem je zahnali daleko za humna města (škoda, že to tak nedopadlo i 15. května). Máj přišel skontrolovat i samotný starosta s paní starostovou (Jirka a Ladka Minaříkovi), které kontrola májky málem stála život, když si je policajt spletl se zloději. Vtom přijela k máji nečekaná návštěva tří černošek z Afriky (MěKS - Hana Svačinová, Alča Jurmanová a Janča Nováková), které udělaly pozdvižení na vsi a za máj nabízely tuny banánů, kokosů, ananasů a grepů. Starosta však obchod zamítl a černošky odcestovaly zpět do Afriky, sice bez máje, ale zato s novou recepturou na pálení banánovice a kokosovice. Další, kdo projevil o máj velký zájem byl Žid (Evžen Fréhar) se svou ženou Ráchel (Hilda Porčová), kteří májku nakonec vyhandlovali za 250 eur "keš" od hajného (Lad'a Gardavský ml.). Vtom se ozvala rána a místní policajt sestřelil z máje zloděje, právě když se pokoušeli máj ukrást. Museli zasahovat doktoři (Libor Krčmař a Karel Drbal) s nekompromisní sestřičkou (Lenka Drbalová), která bez poplatku 30 Kč odmítla první pomoc poskytnout. Nakonec došlo i na nebezpečné operace s transfúzí a jednoho zloděje se podařilo zachránit. To už na scénu přichází celá chasa se stvrzenkou a policajt všem objasňuje, že májku čestně zakoupila, nazdobila a postavila právě místní chasa a má plné právo si ji pokácet. Za doprovodu dechové hudby Věrovanka byla májka pokácena. Nakonec se strhla velká mela o nazdobenou špici májky a tím skončil celý příběh. Děkujeme tímto všem členům a příznivcům Hanácké besedy Kojetín, že v Kojetíně založili tuto překrásnou tradici a místním předvedli pravé kácení máje se vším všudy.

Foto: Blanka Hönigová

13. června 2009

se zúčastnili členové národopisného souboru Hanácká beseda **I. ročníku akce s názvem Návrat k Tradici v Terezíně** v okrese Hodonín. Vystoupili zde ve třech vstupech s pásmy Kolo, Vzteklé Janek, Řemeslnické tance, Hatě, Nad Lobodicama a Hanka rozmilá. Vystoupení se zdejším líbilo.

4. července 2009

zrealizovali členové národopisného souboru Hanácká beseda Kojetín **vystoupení a program pravé Hanácké svatby ve Skašticích novomanželům Zlámalovým**. Ráno děvčata oblékla do svatebního kroje nevěstu, kterou si na koni vyzvedl ženich (také v hanáckém kroji) s chasou. Za podpory družiček, mládenců, tetek a strců si ženich vyzvedl nevěstu v domě rodičů, kde také požádali o požehnání. Poté se odebral průvod svatebčanů v čele s ženichem na koni do kostela. Na konci průvodu jela nevěsta v kočáře v doprovodu družiček. Po obřadu v kostele byli svatebčané zalikováni (předání hanáckého koláče, zametání střepů rozbitého talíře, štípání dřeva...). Následovalo začepení nevěsty (sundání pantléku a uvázání šátku) s

tanečním i pěveckým programem a poté nastalo svatební veselí. Novomanželům Janě a Radkovi Zlámalovým blahopřejeme a přejeme společný dlouhý a šťastný život.

14. listopadu 2009

uspořádala Hanácká beseda MěKS Kojetín ke svému výročí tzv. **Setkání bývalých a současných tanečníků a příznivců Hanácké besedy Kojetín**. V sále sokolovny se klábosilo, besedovalo, tančilo a také vzpomínalo nad fotografiemi. K tanci a poslechu vyhrávala cimbálová muzika Dubina a program zpestřil hrou na harmoniku a zpěvem Milan Zahradník z Bezměrova. Nechybělo ani vystoupení nejmenších ze Sluníčka, kteří zatancovali pásmo dětských her. Dospělí Hanáci zatančili několik pásem tanců včetně Hanácké a Moravské besedy. Setkání se všem natolik líbilo, že by se z této akce mohla stát pěkná podzimní tradice.

